

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Δ Ι Ο Ι Κ Ο Υ Σ Α Ε Π Ι Τ Ρ Ο Π Η

www.kipan.gr

kipan.gr@gmail.com

9 Ιουλίου 2023

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Άμεσες αλλαγές για τα Συμβούλια Διοίκησης

Να σταματήσει η υποβάθμιση του Ελληνικού Δημόσιου Πανεπιστημίου

Από την περίοδο ψήφησης του Ν.4957/2022 η Κίνηση Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης (ΚΙΠΑΝ) είχε ξεκάθαρα τοποθετηθεί για το ρόλο των Συμβουλίων Διοίκησης και τα προβλήματα που αυτά θα δημιουργήσουν. Τα Συμβούλια Διοίκησης του νέου θεσμικού πλαισίου έχουν την ευθύνη της καθημερινής λειτουργίας του ιδρύματος, ακόμα και αν μεταφέρουν στον πρύτανη αυξημένες αρμοδιότητες. Τα Συμβούλια Διοίκησης του Ν.4957/2022 δεν έχουν καμία σχέση με τα προγενέστερα Συμβούλια Ιδρύματος του Ν.4009/2011 ή τα Συμβούλια που υπάρχουν σε άλλα πανεπιστήμια του εξωτερικού, καθώς εκείνα ασχολούνται αποκλειστικά με τη στρατηγική του κάθε ιδρύματος και όχι την καθημερινή του λειτουργία. Τα Συμβούλια Διοίκησης που έχουμε μπορούν κατά μεγάλο μέρος, από άποψη αρμοδιοτήτων, να αντιστοιχηθούν με τα σημερινά πρυτανικά συμβούλια.

Όπως επισημάναμε, ο τρόπος συγκρότησης του Συμβουλίου, με τα εσωτερικά μέλη να εκλέγουν εξωτερικά, τα οποία στη συνέχεια συμμετέχουν στην εκλογή ενός εσωτερικού για πρύτανη, δημιουργεί το κατάλληλο πεδίο για την ανάπτυξη «συναλλαγών» αντί συγκλίσεων μεταξύ των εκλεγμένων εσωτερικών μελών, και οδηγεί εύκολα σε εκλογικά αδιέξοδα, όταν δεν υπάρχει σαφής πλειοψηφία. Αυτές οι ρυθμίσεις του νόμου ήταν επιλογή του Υπουργείου Παιδείας και επομένως αυτό έχει και την βασική ευθύνη που τα ιδρύματα οδηγούνται σε υποβάθμιση της ακαδημαϊκής τους λειτουργίας, παράγοντας δυστυχώς ακραίες μορφές πόλωσης και συναλλαγής μεταξύ εκλεγμένων εσωτερικών μελών των συμβουλίων διοίκησης.

Αυτό ήδη έχει συμβεί σε σημαντικό αριθμό πανεπιστημίων, με τελευταίο παράδειγμα το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, το οποίο οδηγήθηκε στην επιλογή των εξωτερικών μελών από τη Σύγκλητο.

Ακόμη και η συγκρότηση Συμβουλίου στο ΕΚΠΑ, η οποία εμφανίστηκε σαν παράδειγμα σύγκλισης, καθώς οι δύο υποψήφιοι πρυτάνεις συμφώνησαν στην εκλογή των εξωτερικών μελών, αποτελεί στην πραγματικότητα δείγμα ακραίας συναλλαγής και χειραγώγησης του Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, τα οποία κανείς δεν διέψευσε, η επιλογή των εξωτερικών μελών έγινε μετά από συμφωνία για το πρόσωπο του πρύτανη, και συμφωνήθηκε επίσης ο έτερος πόλος-υποψήφιος πρύτανης, να έχει δικής του επιλογής αντιπρυτάνεις και δικής του επιλογής εκτελεστικό διευθυντή! Εύλογα μπορεί κανείς στην περίπτωση αυτή να αναρωτηθεί τα ακόλουθα:

- Τα πρόσωπα που εκλέγονται ως εξωτερικά μέλη τι κύρος μπορεί να έχουν σε ένα τόσο καθοριστικής σημασίας όργανο, όταν εκτός από τον πρύτανη, και ο εκτελεστικός διευθυντής έχει προαποφασιστεί από τα εσωτερικά μέλη, πριν ακόμη εκδοθεί η προκήρυξη της θέσης, όπως προβλέπει ο νόμος;
- Ποια πρόσωπα με κύρος επιστημονικό και κοινωνικό, και με τι βλέψεις και φιλοδοξίες αποδέχονται να παίξουν αυτό το ρόλο;

Στο ΑΠΘ, που οδηγείται σε νέες εκλογές εσωτερικών μελών μετά το καλοκαίρι, το αδιέξοδο ήταν αναμενόμενο, από τη στιγμή που 4 από τα 6 εσωτερικά μέλη ήταν υποψήφιοι πρυτάνεις. Δεν κατάφεραν να αρθούν πάνω από τις προσωπικές τους επιδιώξεις, στο μέγεθος της ευθύνης που ανέλαβαν εκλεγόμενοι, προς όφελος του ιδρύματος. Προτάσεις που υποστηρίξαμε, όπως η συμβουλευτική ψηφοφορία όλων των μελών ΔΕΠ για τα εξωτερικά μέλη, με το αποτέλεσμα να δεσμεύει τα εσωτερικά μέλη, θα έδιναν ένα πιο δημοκρατικό χαρακτήρα και θα αναιρούσαν το πλαίσιο της συναλλαγής, αλλά δεν έγιναν δεκτές. Άλλες προτάσεις που κατατέθηκαν, στη λογική της πρακτικής υπέρβασης του αδιεξόδου, επίσης δεν προχώρησαν.

Είναι προφανής και αναμφισβήτητη η αποτυχία του θεσμού των Συμβουλίων Διοίκησης του Ν.4957/2022, ο οποίος δεν προάγει συγκλίσεις και δεν αποτελεί κανενός είδους θεσμικό αντίβαρο, εξαιτίας του τρόπου συγκρότησής του και των αρμοδιοτήτων του.

Καλούμε τον νέο Υπουργό Παιδείας, ο οποίος, όπως δημοσιεύεται, σκοπεύει να κάνει «τροποποιήσεις στο νόμο πλαίσιο όπου διαπιστώθηκε ότι απαιτούνται», α) να επαναφέρει την εκλογή πρύτανη απευθείας από τα μέλη ΔΕΠ και β) να τροποποιήσει ανάλογα τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου, ώστε να έχει εποπτικό και όχι εκτελεστικό ρόλο.

**ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ της
ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ**